

PLC řízení výrobních strojů a zařízení

NÁVOD K OBSLUZE

Virtuální pracoviště multiprocesní stanice
s tepelným zpracováním

Obsah

Obsah	2
1. Úvod	3
1.A. Potřebné nástroje	3
1.B. Cíle virtuálního zprovoznění	3
2. Popis stavebnice	4
3. Konfigurace a spuštění PLC – OPC UA server	6
3.A. Nastavení ve Windows	6
3.B. Spuštění simulovaného PLC – OPC UA server	8
4. Tvorba řídicího PLC programu	10
4.A. Rozdíly mezi virtuálním a reálným modelem	10
5. Nahrání řídicího PLC programu do PLC	11
5.A. Simulované PLC	11
5.B. Reálné PLC	14
6. Obsluha Visual Components	15
6.A. Ovládání scény – navigace	15
6.B. Nastavení scény	15
6.C. Ovládání simulace	15
6.D. Části VC potřebné pro virtuální zprovoznění	16
6.E. Další zdroje	16
7. Simulace a ovládání virtuálního modelu Pece	17
7.A. Připojení Visual Components – OPC UA klient	17
7.B. Aktivace detektoru kolizí	18
7.C. Spuštění simulace	18
7.D. Spuštění HMI ovládacího panelu	19
7.E. Interakce s virtuálním modelem	20
7.F. Objasnění I/O	21

1. Úvod

1.A. Potřebné nástroje

Tento návod slouží k úspěšnému virtuálnímu zprovoznění modelu Pece. Zapotřebí je složka **04_Pec**, která obsahuje:

- Tento návod – **Návod_SIEMENS_04_Pec.pdf**
- Připravený virtuální model Pece, ve kterém lze se zpětnou vizuální vazbou ladit PLC program, který později sami vytvoříte – **04_FT_Pec.vcmx**
- Připravený projekt k PLC programování, ve kterém budete tvořit samotný PLC program – **Pec_PLC_V15.1.ap15_1**

Dále je zapotřebí následující software (SW):

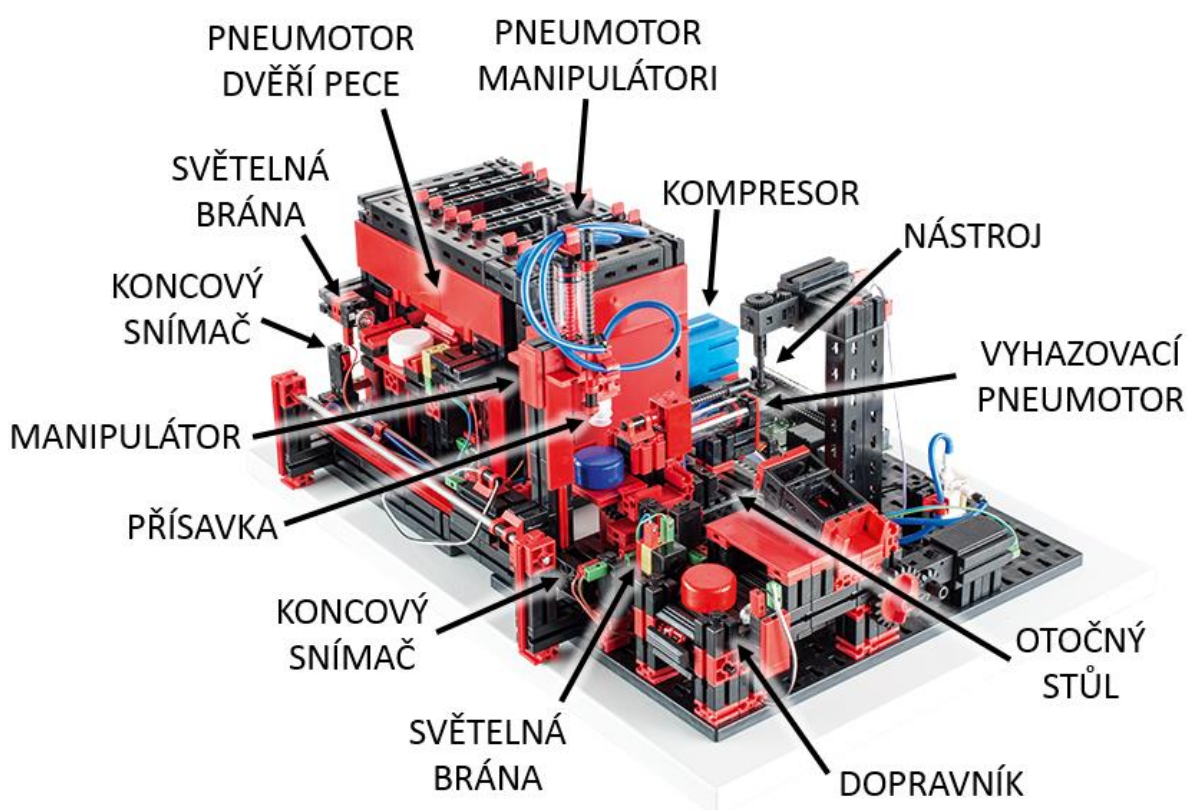
- Visual Components Premium 4.4 (nebo vyšší)
- TIA Portal V15.1
- PLCSIM Advanced V2.0 SP1

1.B. Cíle virtuálního zprovoznění

Přesný cíl programátorské práce je definován v konkrétním zadání semestrální práce. Obecná idea je taková, že v SW TIA Portal vytvoříte PLC program k řízení této konkrétní stavebnice od Fischertechnik, dle pokynů v zadání. Tento vytvořený PLC program je zapotřebí vyzkoušet, zda dělá to, co jste očekávali – to proběhne za pomoci propojeného virtuálního modelu, který je připravený v SW Visual Components (VC). Tento model poskytuje zpětnou vazbu pro Vás (vizuální) i pro PLC (vstupy a výstupy). PLC program pak budete postupně tvořit a ladit do té doby, než bude u virtuálního modelu vše funkční dle zadání. Nakonec hotový program vyzkoušíte i na fyzické stavebnici Fischertechnik v laboratoři.

2. Popis stavebnice

Stavebnice se skládá ze čtyř funkčních celků, viz Obr. 1. Prvním celkem je model pece, který disponuje jednoosým podavačem říditelným v obou směrech. Podavač je rovněž vybaven koncovými snímači v obou směrech a světelnou bránou u výstupu z pece, pro detekci přítomnosti palety. Pec je dále vybavena žárovkou pro simulaci teplotního procesu a dveře ovládané pomocí pneumatického válce. Druhým celkem je dvouosý manipulátor s přísavkou a dvěma koncovými snímači, jehož funkcí je přesun palety z pece k otočnému stolu, což je zároveň třetí funkční prvek. Po založení palety se otočný stůl otočí o 180°. V této poloze je koncový snímač a model nástroje, který má simulovat obráběcí proces. Otočný stůl se dále může otočit o 90°. V této poloze je rovněž koncový snímač. Stůl je vybaven pneumatickým válcem, který slouží k vyhození palety na poslední funkční prvek, manipulátor. Ten je vybaven světelnou bránou pro detekci palety na konci celého procesu

Obr. 1 – Stavebnice FT

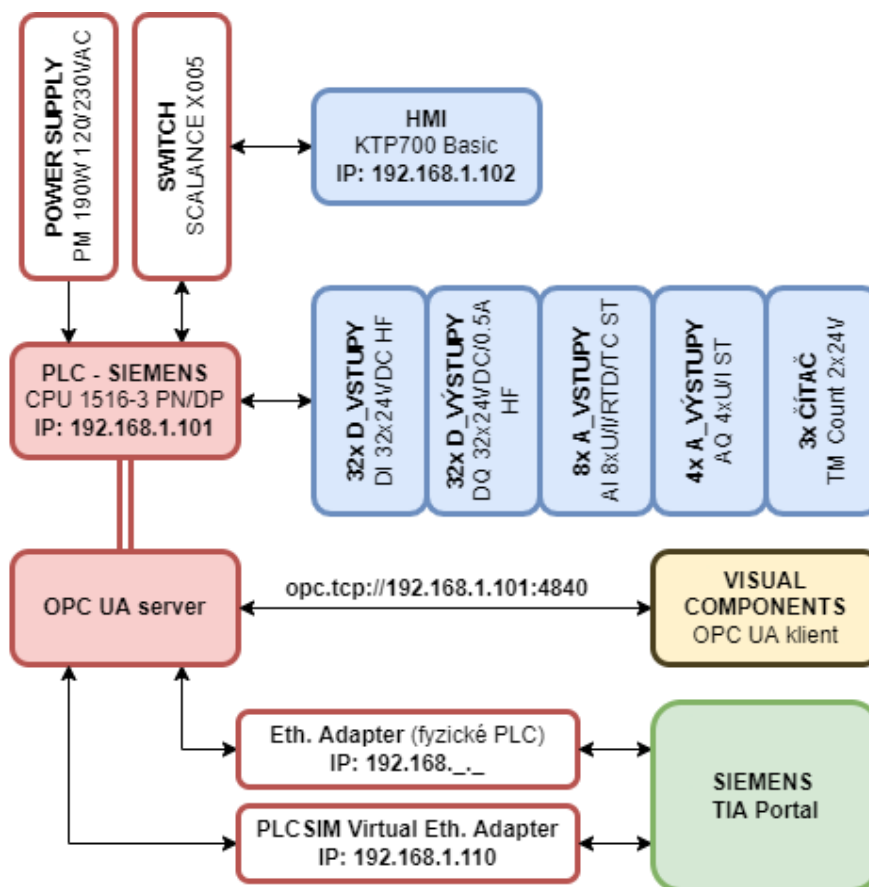
V následující tabulce jsou uvedeny vstupy/výstupy (input/output ~ I/O) a názvy proměnných v PLC projektu TIA Portalu:

Digitální I/O PLC	Popis	Název PLC proměnné
do_0.0	Pohon otočného stolu ve směru hodinových ručiček	do_pohyb_ot_stul_pas
do_0.1	Pohon otočného stolu proti směru hodinových ručiček	do_pohyb_ot_stul_uchop
do_0.2	Pohon dopravníku	do_pas
do_0.3	Pohon nástroje	do_frezka

do_0.4	Pohon podavače směrem dovnitř pece	do_pohyb_stul_p_dovnitř
do_0.5	Pohon podavače směrem ven z pece	do_pohyb_stul_p_ven
do_0.6	Pohon manipulátoru doprava	do_pohyb_uchop_pec
do_0.7	Pohon manipulátoru doleva	do_pohyb_uchop_ot_stul
do_1.0	Světlo v peci	do_svetlo
do_1.1	Kompresor	do_kompresor
do_1.2	Přísavka	do_podtlak
do_1.3	Pneumatický válec na manipulátoru	do_chnap
do_1.4	Pneumatický válec dveří pece	do_vrata
do_1.5	Vyhazovací pneumatický válec	do_pist
di_0.0	Koncový spínač otočného stolu v poloze u manipulátoru	di_koncak_ot_stul_uchop
di_0.1	Koncový spínač otočného stolu v poloze u pásového dopravníku	di_koncak_ot_stul_pas
di_0.2	Světelná závora na dopravníku	di_zavora_pas
di_0.3	Koncový spínač otočného stolu v poloze u nástroje	di_ot_stul_frezka
di_0.4	Koncový spínač manipulátoru v poloze otočného stul	di_koncak_uchop_ot_stul
di_0.5	Koncový spínač podavače uvnitř pece	di_koncak_stul_p_dovnitř
di_0.6	Koncový spínač podavače vně pece	di_koncak_stul_p_ven
di_0.7	Koncový spínač manipulátoru v poloze u pece	di_koncak_uchop_pec
di_1.0	Světelná závora u podavače	di_zavora_pec
di_1.1	Tlačítko CENTRAL STOP	di_central_stop

3. Konfigurace a spuštění PLC – OPC UA server

Komunikace mezi softwary TIA Portal ↔ PLC ↔ Visual Components je zajištěna přes OPC UA. Schéma propojení jednotlivých modulů i s adresami je znázorněno na Obr. 2:

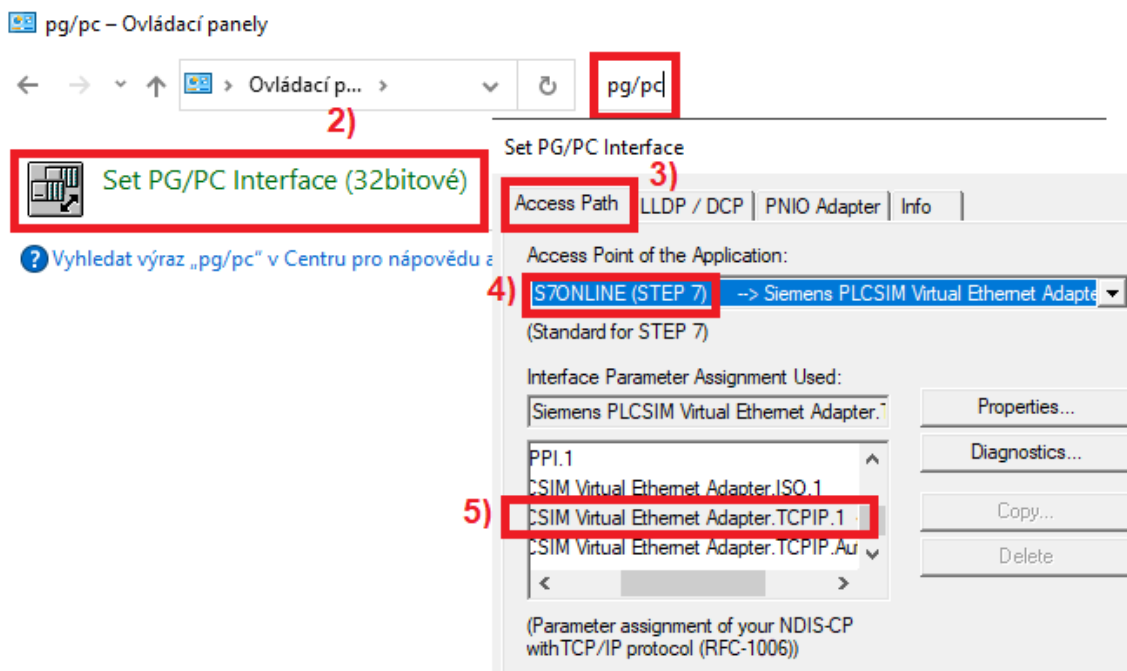

Obr. 2 – Schéma propojení mezi TIA Portal, PLC a Visual Components

3.A. Nastavení ve Windows

Pro možnost komunikace OPC serveru PLCSIM Advanced s Virtual Ethernet Adapter od Siemens, je třeba nejprve změnit přístupový bod aplikace rozhraní PG/PC v ovládacích panelech, viz Obr. 3:

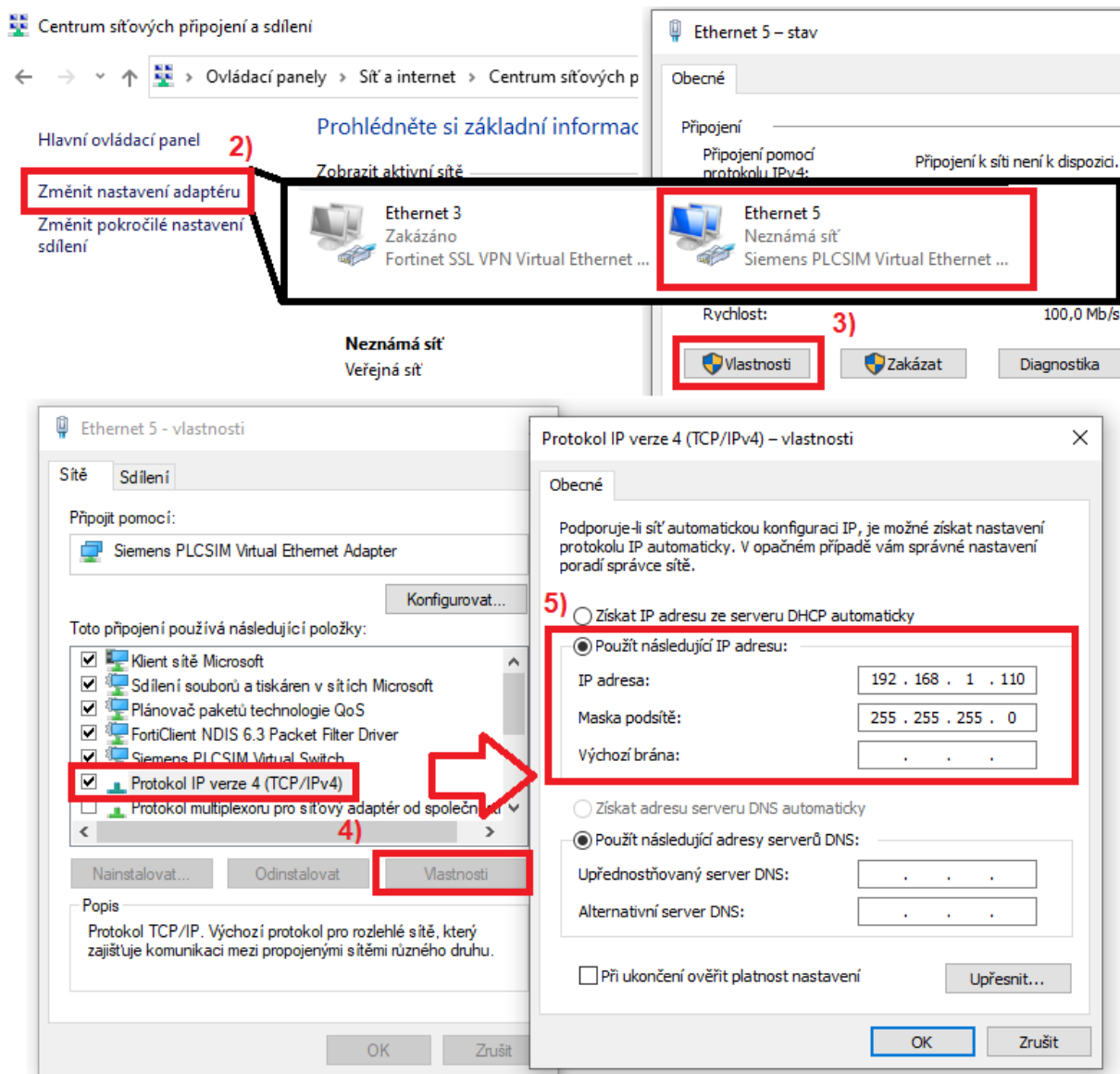
- 1) Otevřít *Ovládací panely*
- 2) Vyhledat a otevřít „PG/PC“
- 3) Vybrat záložku *Access Path*
- 4) Zkontrolovat, že se nastavuje *S7ONLINE (STEP 7)*
- 5) Přepnout na „**Siemens PLCSIM Virtual Ethernet Adapter.TCPIP.1**“

Obr. 3 – Konfigurace rozhraní PG/PC

Další konfigurací v prostředí Windows je nastavení pevné IP adresy právě tohoto virtuálního adaptéru z předchozího kroku. Postup, viz Obr. 4, je následovný:

- 1) Otevřít *Centrum síťových připojení a sdílení*
- 2) Pokud není zobrazena neznámá síť virtuálního adaptéru, je nutno adaptér nejprve přes pravé tl. *Povolit* skrze *Změnit nastavení adaptéru*
- 3) Poté na příslušný ethernetový adaptér (v tomto případě *Ethernet 5*) kliknout a zvolit *Vlastnosti*
- 4) Vybrat *Protokol IP verze 4 (TCP/IPv4)* a opět zvolit *Vlastnosti*
- 5) Zaškrtnout *Použít následující IP adresu* a vyplnit příslušnou pevnou IP adresu (např. „**192.168.1.110**“) a masku podsítě („**255.255.255.0**“) – **!!POZOR!!** IP adresa **MUSÍ** být jiná než adresa našeho virtuálního PLC (viz Obr. 5)

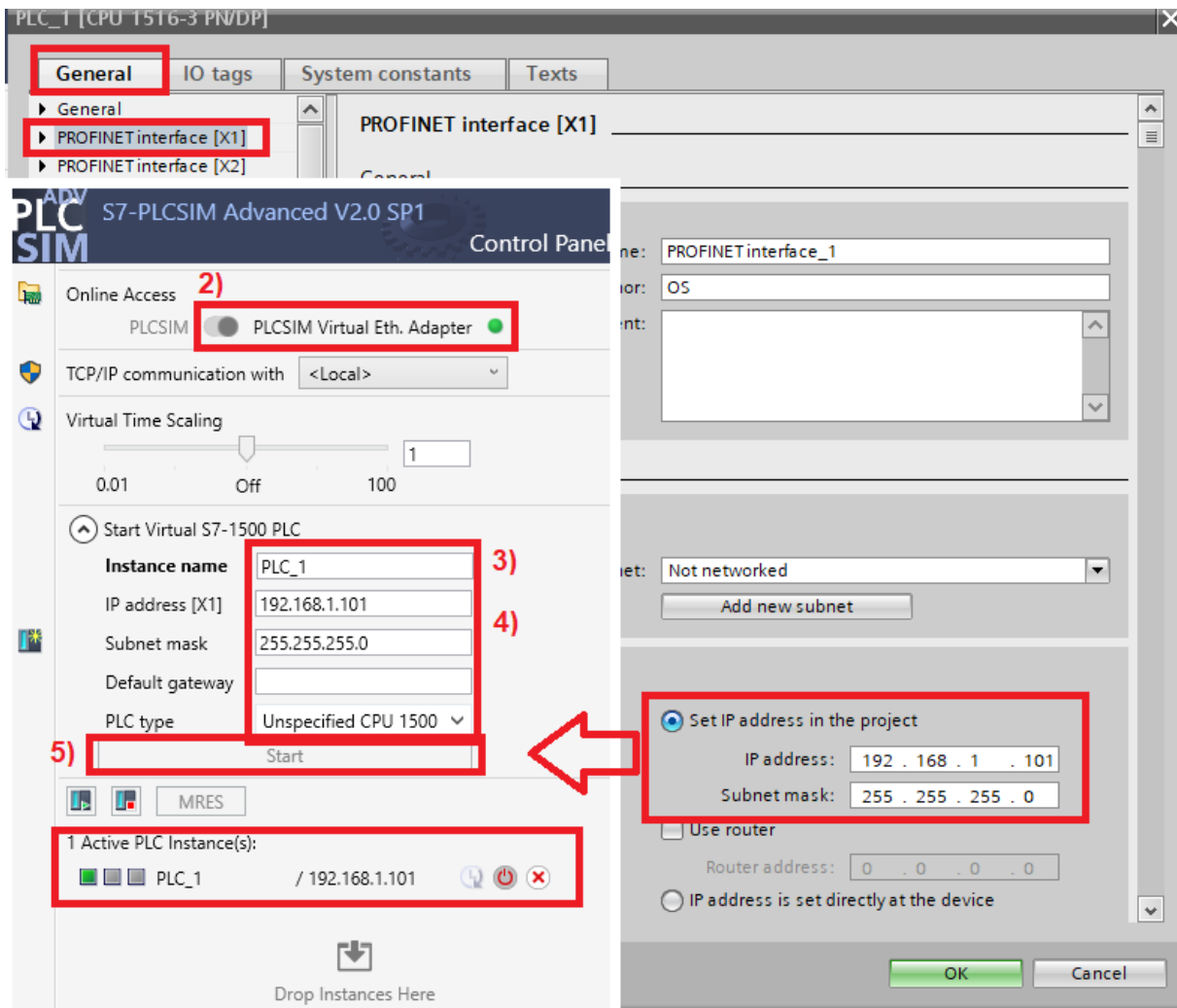
Obr. 4 – Nastavení pevné IP adresy virtuálního adaptéru

3.B. Spuštění simulovaného PLC – OPC UA server

Jako náhrada za fyzické PLC slouží simulované PLC v SW Siemens PLCSIM Advanced. V samotném SW pro simulované PLC od Siemens je třeba provést následující kroky, viz Obr. 5:

- 1) Spustit PLCSIM Advanced V2.0 SP1
- 2) Přepnout *Online Access* na *PLCSIM Virtual Adapter*
- 3) Poté zvolit *jméno Instance* PLC dle pojmenování PLC v TIA („**PLC_1**“)
- 4) Následně napsat *IP adresu Profinet interface X1*, který bude použit („**192.168.1.101**“) a také defaultní masku podsítě („**255.255.255.0**“)
- 5) Spustit virtuální PLC tlačítkem *Start*

Obr. 5 – Spuštění virtuálního PLC v PLCSIM Advanced

4. Tvorba řídicího PLC programu

V této části student sám tvoří řídicí kód do předpřipraveného projektu **Pec_PLC_V15.1.ap15_1** na základě zadání, co má pec vykonávat. Součástí práce by měla být i příprava ovládacího panelu (HMI).

4.A. Rozdíly mezi virtuálním a reálným modelem

Funkce přísavky

Přísavka ve virtuálním modelu je okamžitě aktivována aktivací kompresoru zároveň s přísavkou. V případě, že je přísavka nebo kompresor deaktivován, nastane okamžité upuštění.

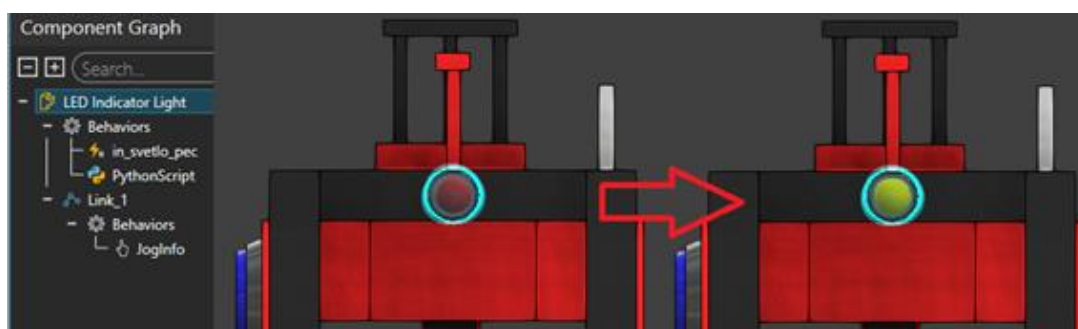
U fyzické stavebnice jsou náběhy na uchopení a upuštění pomalejší, cca do 1s – při aktivaci přísavky. Při deaktivaci kompresoru navíc zůstane obrobek uchopený vytvořeným podtlakem až do deaktivování přísavky.

Pneumaticky poháněné osy

Jedná se o vertikální osu manipulátoru s přísavkou, osu vyhazovače otočného stolu a osu vrat pece. Zde u virtuálního modelu opět, jako v případě přísavky, dojde k okamžité aktivaci i deaktivaci osy v případě přivedení True, resp. False signálu na kompresor. Nicméně u fyzické stavebnice zůstanou pneumatické osy vysunuté (aktivované) i po deaktivaci kompresoru (přivedení False signálu na kompresor) – z důvodu vytvořeného podtlaku. Proto je nutné ovládat pohyb os pouze za pomoci signálů k tomu určených, viz kap. 7.F.

Světlo pece

Světlo pece změni barvu z výchozí červené na žlutou, po přivedení signálu s hodnotou True, viz Obr. 6. Po přivedení signálu s hodnotou False se změni zpět na výchozí červenou.

Obr. 6 – Indikační světlo Pece

Vkládání dílců

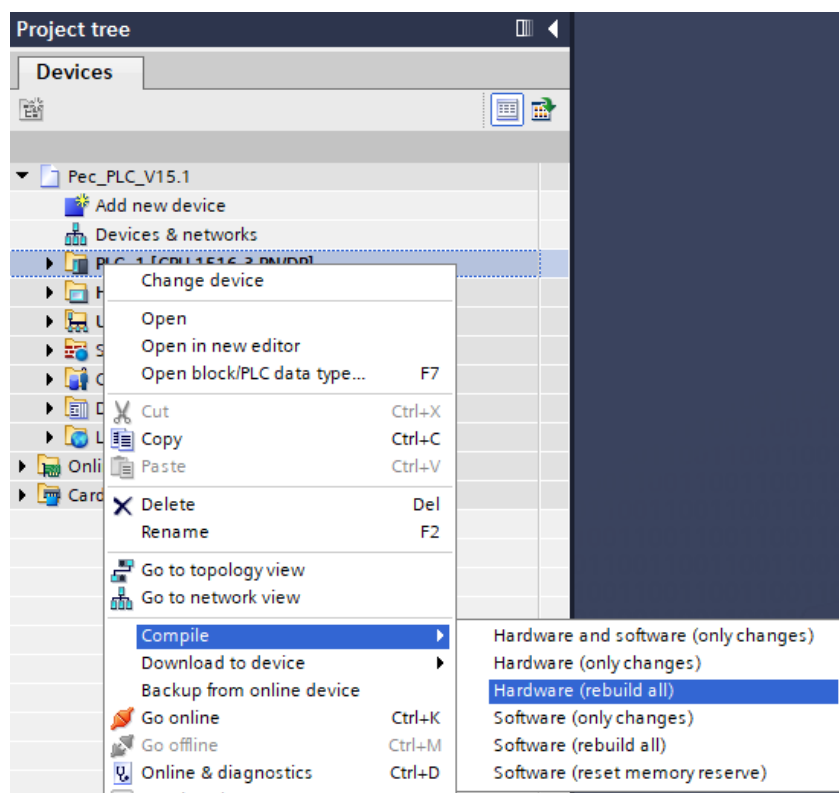
Jako náhrada za ruční vkládání dílců do stavebnice byl vytvořen generátor dílců. Tento generátor lze ovládat přímo interakcí ve virtuálním modelu Pece, a to stiskem modrého tlačítka, viz kap. 7.E. Po stisknutí vygeneruje jeden dílec a umístí ho na vysunutý podavač pece (výchozí pozice) – tím zároveň přeruší optickou bránu, která se u podavače nachází.

5. Nahrání řídicího PLC programu do PLC

5.A. Simulované PLC

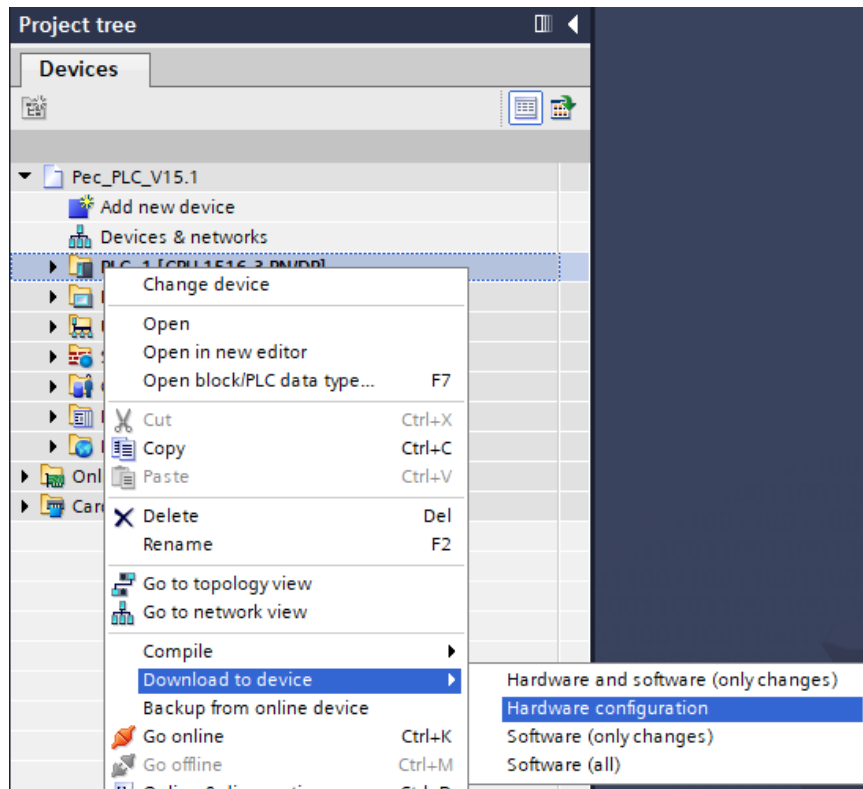
Otevřeme soubor (projekt) s názvem **Pec_PLC_V15.1.ap15_1** v programu TIA Portal. Tento projekt již obsahuje plně konfigurované zařízení, které si lze prohlédnout poklepnutím na kartu *Device configuration*. Dále jsou zde již definované vstupy a výstupy dle reálné stavebnice, které jsou následně propojeny s výstupy virtuálního modelu. Proto se s názvy těchto proměnných NESMÍ manipulovat, jinak dojde ke ztrátě propojení mezi virtuálním PLC a modelem. Konfigurace OPC UA v TIA Portalu probíhá skrze vlastnosti (*Properties*) "PLC_1". Dle následujícího Obr. 7:

- 1) Pravým poklikiem na "PLC_1" ve stromě programu vybereme kompletní kompilaci HW, *Hardware (rebuild all)*
- 2) To samé provedeme pro SW pomocí možnosti *Software (rebuild all)*, která se nachází ve stejné nabídce.

Obr. 7 – Kompilace HW a SW části programu

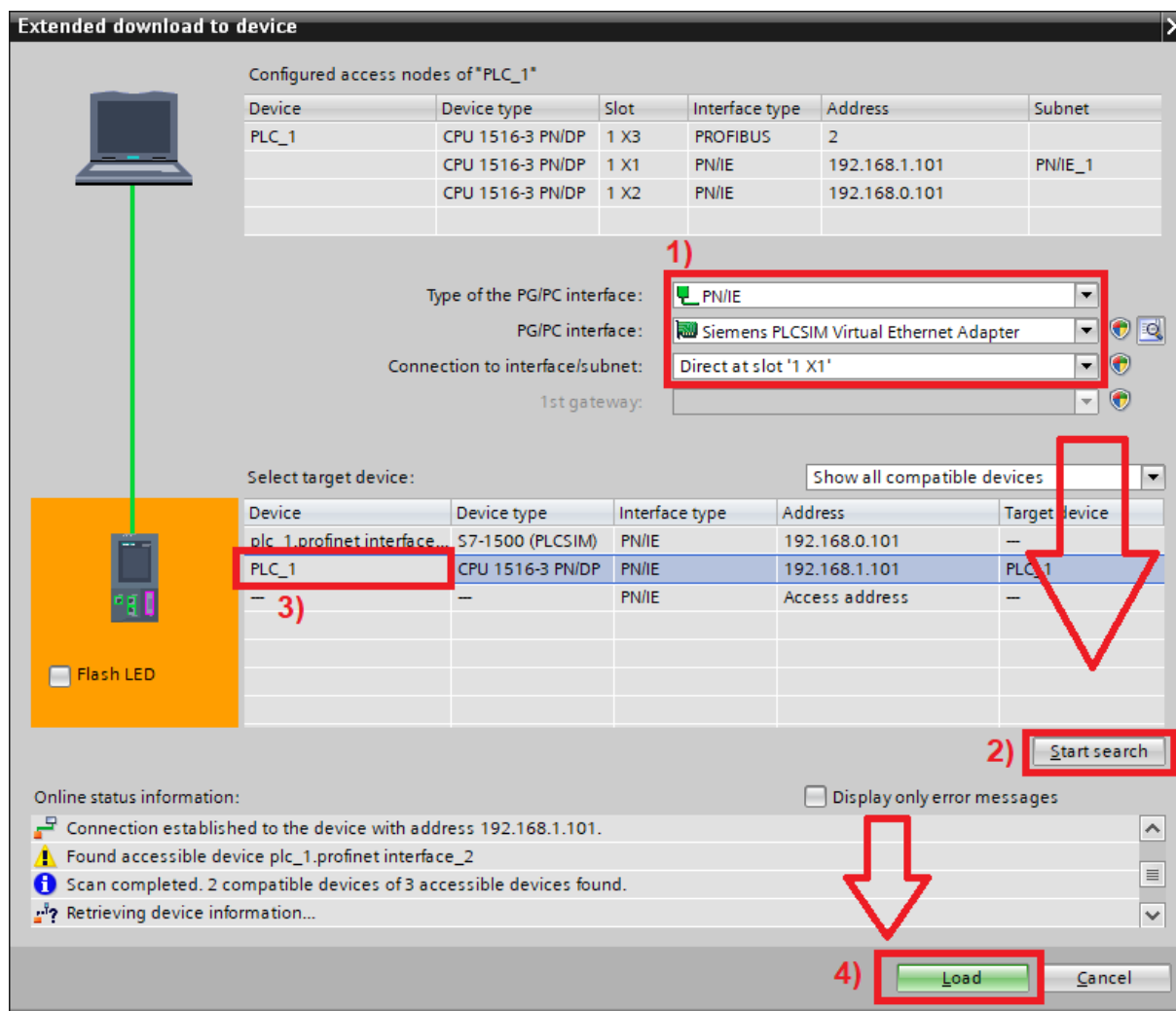
Pro nahrání HW sestavy do virtuálního PLC pravým poklikiem na "PLC_1" ve stromě programu vybereme nejdříve možnost *Hardware configuration*, viz Obr. 8:

Obr. 8 – Nahrání hardwarové části programu do virtuálního PLC

V případě prvního nahrání se objeví nabídka pro vybrání zařízení, do kterého chceme program nahrát. Dle následujícího Obr. 9:

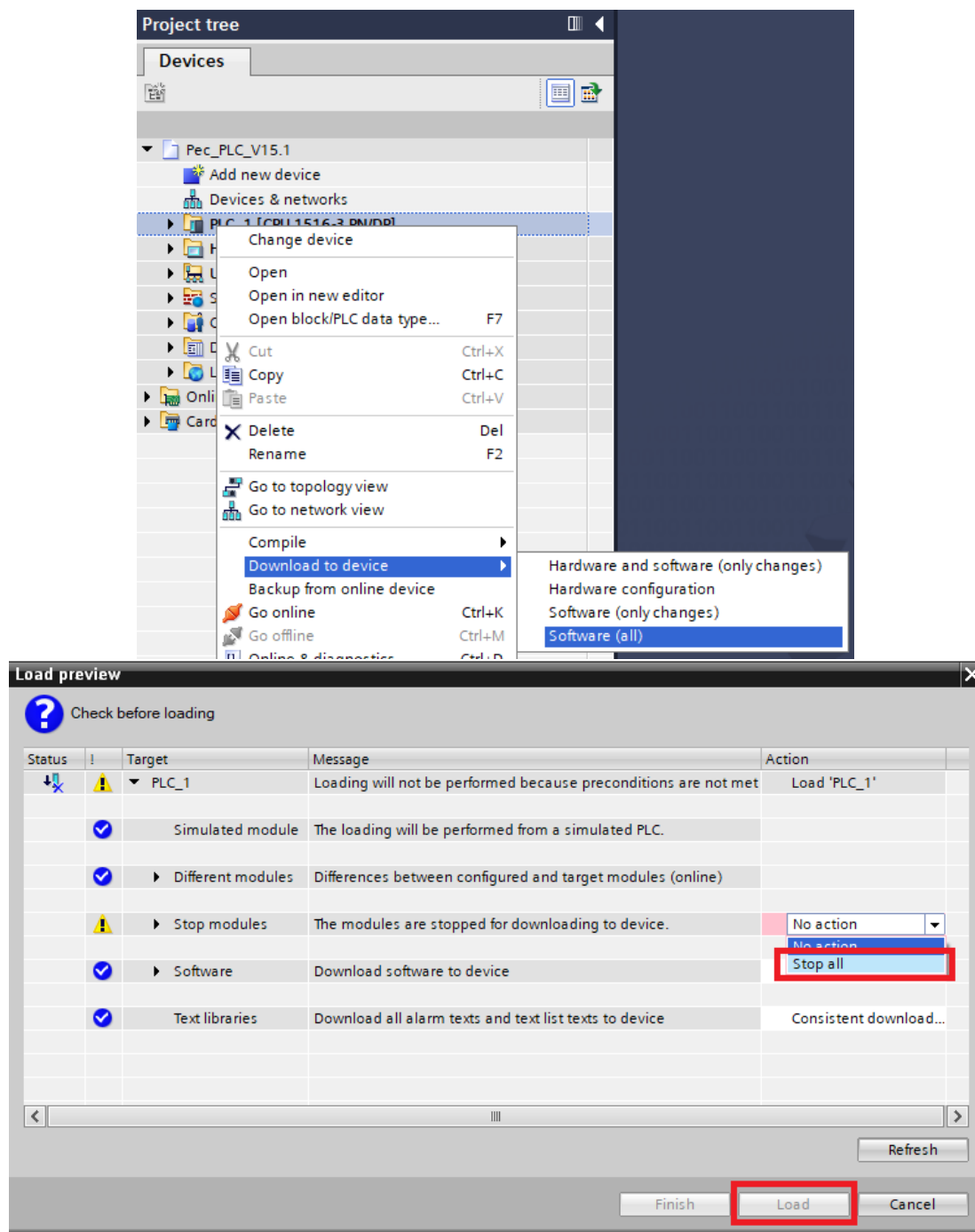
- 1) Vybereme možnosti, které jsou zobrazeny na obrázku
  - a. Typ rozhraní → PN/IE
  - b. Rozhraní → Siemens PLCSIM Virtual Ethernet Adapter
  - c. Připojení k rozhraní → Direct at slot '1 X1'
- 2) Klikneme na *Start search*
- 3) V nabídce se objeví vytvořená instance "PLC_1" a vybereme ji – pokud se neobjeví nebo nepůjde vybrat → stiskneme opět *Start search* a zkusíme znovu
- 4) Klikneme na tl. *Load*, čímž se spustí nahrávání programu do simulovaného PLC
- 5) V dalších dialogových oknech potvrzujeme nejprve opět *Load*, poté *Finish*

Obr. 9 – Nahrání programu do virtuálního PLC

Pro nahrání samotného programu do virtuálního PLC postupujeme:

- 1) Pravým poklikem na "PLC_1" ve stromě programu vybereme možnost *Software (all)*, viz Obr. 10
- 2) V dalším dialogovém okně vybereme z červeně zvýrazněné nabídky *Stop all* a potvrdíme *Load*
- 3) V dalším okně pouze potvrdíme *Finish*

Obr. 10 – Nahrání softwarové části programu do virtuálního PLC

5.B. Reálné PLC

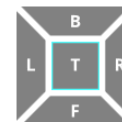
Nahrání se liší tím, že do hry (logicky) vůbec nevstupuje SW pro simulování PLC – PLCSIM Advanced – jinak je postup prakticky identický. Pouze v nabídce na Obr. 9 vybereme z kaskádové nabídky *PG/PC interface* příslušný adaptér, do kterého je fyzicky kabelem zapojeno reálné PLC, namísto *Virtual Ethernet Adapter*.

6. Obsluha Visual Components

6.A. Ovládání scény – navigace

Navigace probíhá převážně pomocí myši, levé tl. (LT), pravé tl. (PT), prostřední tl. (ST).

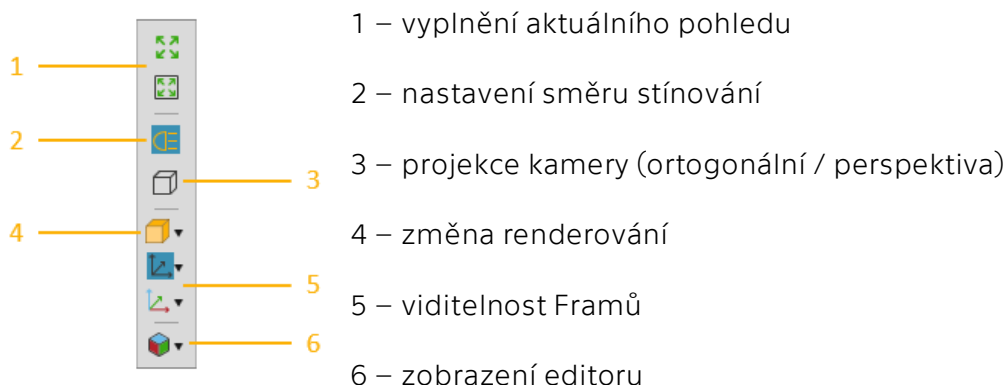
- LT pro výběr komponenty nebo interakci s modelem
- PT pro otáčení scény
- ST pro posouvání scény
- Ctrl+LT pro zrušení výběru
- Kolečko myši pro zoom

Eventuelně lze použít funkci pro přesné napolohování scény v levém dolním rohu

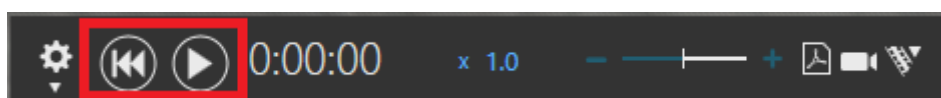
6.B. Nastavení scény

V tomto panelu si můžete vše přizpůsobit dle svých potřeb, např. renderování pro menší zátěž PC apod.

6.C. Ovládání simulace

Asi nejvyužívanější částí bude ovládání simulace, které obsahuje dvě hlavní tl. – *Reset* a *Play/Pause*. Napravo je také zobrazen aktuální čas spuštěné simulace. Další tl. nejsou relevantní pro tuto úlohu.

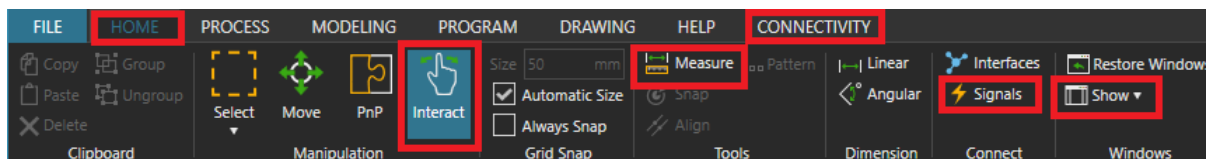
Reset vždy zastaví a vrátí simulaci do počáteční polohy – POZOR, pokud při zastavené simulaci provedete nějakou změnu – manuální posun osy přímo ve VC apod. – a poté spustíte simulaci, tak tl. *Reset* následně vrátí simulaci pouze do pozice před spuštěním simulace, ne do počáteční polohy.

V případě nějakých nenávratných nežádoucích změn a potřeby vše uvést do původního stavu, je nejjednodušší vše smazat a otevřít znovu: File → Clear All → Don't Save → File → znovu otevřít soubor s virtuálním modelem.

Play simulaci spustí, což je potřeba provést pokaždé, když chcete vidět, jak se virtuální model chová při testování PLC programu. Opětovným stiskem tlačítka se simulace pozastaví (*Pause*) a signály vysílané do PLC zůstanou na hodnotách v okamžiku pozastavení. Poté lze simulaci opět spustit (*Play*).

6.D. Části VC potřebné pro virtuální zprovoznění

K virtuálnímu zprovoznění slouží převážně záložka *Connectivity* v horní liště. Nicméně, užitečných je i několik funkcí ze záložky *Home*, viz Obr. 11:

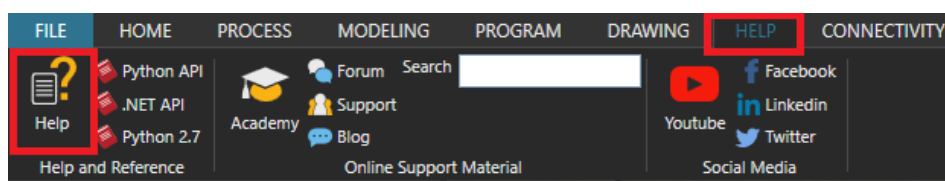

Obr. 11 – Funkce záložky Home

- **Interact** – tato funkce umožňuje, jak název napovídá, interagovat s objekty na scéně. Kurzor myši se většinou změní ze šipky na ručičku v případě, že s objektem lze nějakým způsobem účelně interagovat. Jednak lze při zastavené simulaci jednoduše manuálně pohybovat s osami (pozor, nerespektují se max zdvihy) anebo při spuštěné simulaci stiskem LT aktivovat tlačítka nebo podržením LT přemísťovat obrobky (se simulovanou fyzikou) po scéně, což se může hodit na troubleshooting. **POZOR**, při spuštěné simulaci lze podržením LT přemísťovat všechny ostatní objekty po scéně, což není žádoucí.
- **Measure** – tato funkce umožňuje podobně jako např. v CADu odměřovat vzdálenosti ploch, křivek, bodů atd.
- **Signals** – touto funkcí lze zobrazit a skrýt všechny dostupné signály na scéně a to, jak jsou spolu propojeny. Není to potřeba k virtuálnímu zprovoznění, ale je možné, že to pomůže při troubleshootingu.
- **Show** – tato funkce umožňuje si na každé záložce zobrazit/skrýt okna po stranách a v dolní části obrazovky dle preference

6.E. Další zdroje

Pro další informace k ovládání, používání a mnoho dalšího týkající se VC, je v záložce *Help* stejnojmenný odkaz na rozsáhlý dokument, kde je vše uživatelsky přívětivě vysvětleno.

Obr. 12 – Help dokumentace

Případné další detaily ohledně konkrétního virtuálního modelu jsou k nahlédnutí v DP, která se jejich tvorbou zabývala:

<https://dspace.cvut.cz/handle/10467/3134/browse?type=author&value=Oskar+Lama%C4%8D>

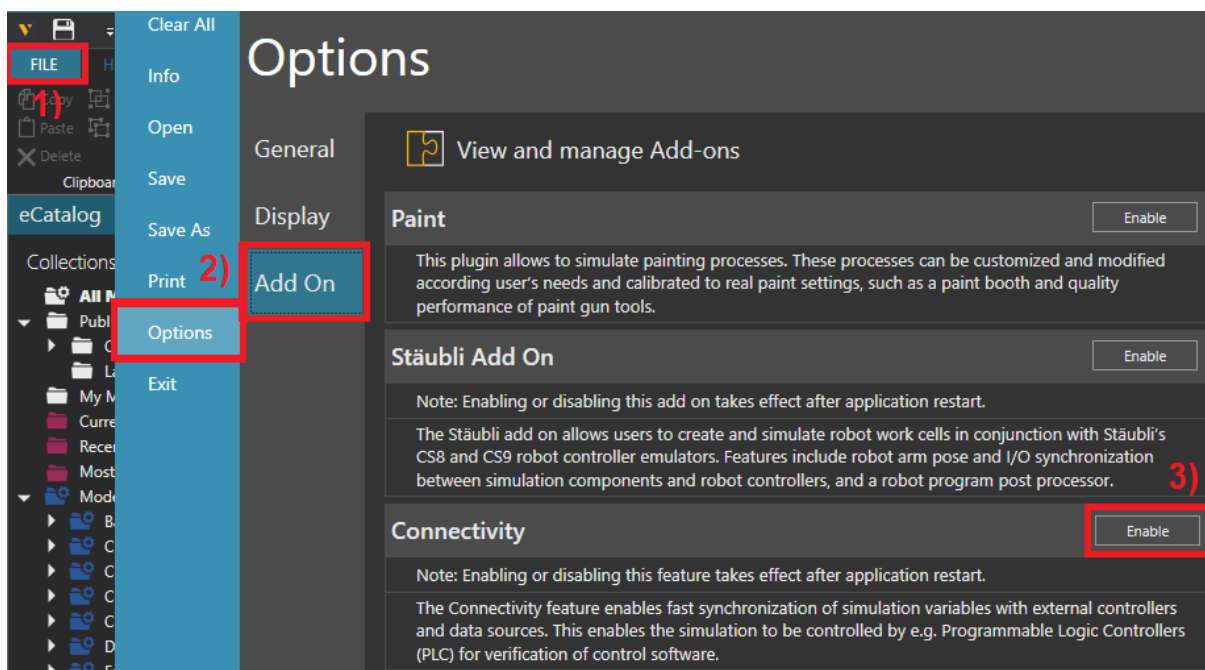
7. Simulace a ovládání virtuálního modelu Pece

7.A. Připojení Visual Components – OPC UA klient

- 1) Spustíme VC
- 2) Otevřeme soubor **04_FT_Pec.vcmx**

Pokud v horní liště nevidíte záložku *Connectivity*, je třeba ji povolit v nastavení, viz Obr. 13:

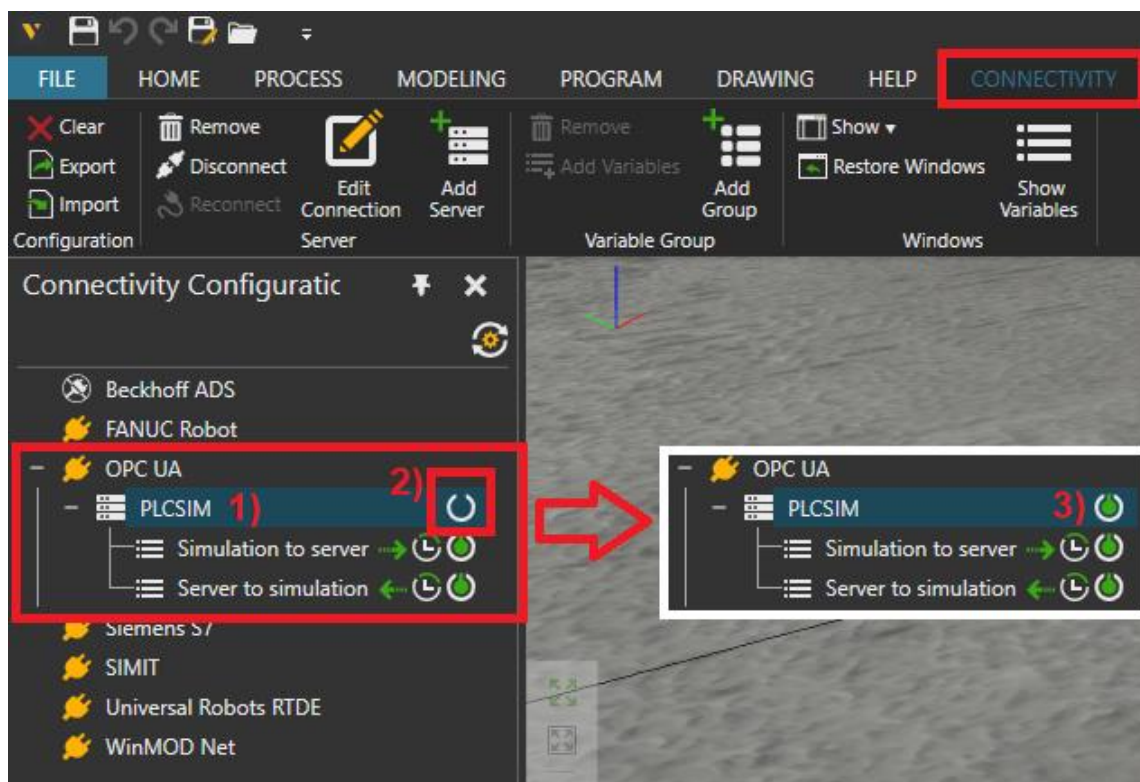
- 1) Záložka *File*
- 2) Zvolit *Options* a následně *Add On*
- 3) Povolit záložku *Connectivity* skrze „**Enable**“
- 4) Restartovat SW Visual Components a znovu otevřít **04_FT_Pec.vcmx**

Obr. 13 – Povolení záložky *Connectivity*

Poté v záložce *Connectivity*:

- 1) Vybrat připravený OPC UA server nazvaný *PLCSIM*, viz Obr. 14
- 2) Stisknout značku pro připojení
- 3) Při úspěšném připojení se vybarví do zelena.
- 4) Je možné, že bude třeba provést pokus o připojení více než jedenkrát

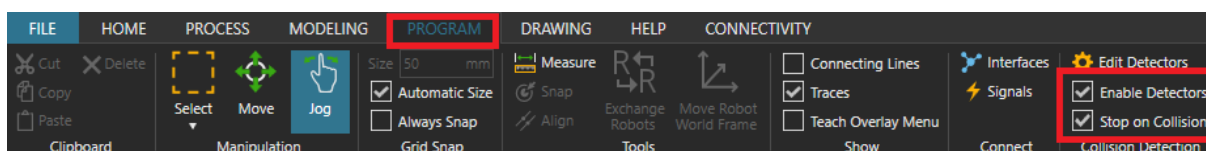

Obr. 14 – Připojení VC k OPC UA

POZOR, po každém novém nahrání PLC programu do PLC je třeba odpojit a znovu připojit VC a stisknout *Reset* pro propojení proměnných z OPC UA serveru!

7.B. Aktivace detektoru kolizí

Jelikož v tomto případě může dojít ke kinematickým kolizím při polohování, byl nakonfigurován detektor kolizí. Ten je ale při každém novém spuštění VC nutné aktivovat v záložce *Program*, viz Obr. 15. Detektor je aktivní i při zastavené simulaci.

Obr. 15 – Aktivace detektoru kolizí

V momentě, kdy dojde ke kolizi, se simulace zastaví, a zůstanou znázorněny kolidující objekty. Hodnoty proměnných zůstanou až do restartu simulace uložené v PLC. Po kolizi je možné buď celou simulaci vrátit do počátečního stavu stiskem *Reset* nebo objekty v kolizi manuálně myší z kolize vytáhnout se zapnutou funkcí *Interact* a poté pozastavenou simulaci opět spustit stiskem *Play*.

7.C. Spuštění simulace

Po nakonfigurování veškerého potřebného propojení z kap. 3 a nahrání PLC programu z kap. 3 je virtuální model připraven ke zprovoznění. Po připojení VC k OPC serveru **je třeba nejprve stisknout *Reset simulace*** pro zobrazení propojených signálů VC a proměnných z PLC v dolní části obrazovky (*Connected Variables*) v záložce *Connectivity* tak, jako na Obr. 16:

Structure	Simulation variable	...	Simulati...	Latest va...	..	Server variable	Server type
PLCSIM							
Simulation to server							
out_central_stop	HMI_Central_stop.out_central_stop	⚡	TRUE	TRUE	✓	di_central_stop	Boolean
out_koncak_manip_vpravo	Manipulator.out_koncak_manip_vpravo	⚡	FALSE	FALSE	✓	di_koncak_uchop_ot_stul	Boolean
out_koncak_manip_vlevo	Manipulator.out_koncak_manip_vlevo	⚡	FALSE	FALSE	✓	di_koncak_uchop_pec	Boolean
out_koncak_podav_vysunuto	Podavac.out_koncak_podav_vysunuto	⚡	FALSE	FALSE	✓	di_koncak_stul_p_ven	Boolean
out_koncak_podav_zasunuto	Podavac.out_koncak_podav_zasunuto	⚡	FALSE	FALSE	✓	di_koncak_stul_p_dovnitř	Boolean
out_koncak_rot_manip	Vyhazovac.out_koncak_rot_manip	⚡	FALSE	FALSE	✓	di_koncak_ot_stul_uchop	Boolean
out_koncak_rot_nastroj	Vyhazovac.out_koncak_rot_nastroj	⚡	FALSE	FALSE	✓	di_ot_stul_frezka	Boolean
out_koncak_rot_doprav	Vyhazovac.out_koncak_rot_doprav	⚡	FALSE	FALSE	✓	di_koncak_ot_stul_pas	Boolean
out_sensor_dopravnik	Signal Inverter_dopravnik.out_sensor_doprav	⚡	FALSE	FALSE	✓	di_zavora_pas	Boolean
out_sensor_pec	Signal Inverter_podavac.out_sensor_pec	⚡	FALSE	FALSE	✓	di_zavora_pec	Boolean
Server to simulation							
in_rotace_plus	Vyhazovac.in_rotace_plus	⚡	FALSE	FALSE	✓	do_pohyb_ot_stul_pas	Boolean
in_rotace_minus	Vyhazovac.in_rotace_minus	⚡	FALSE	FALSE	✓	do_pohyb_ot_stul_uchop	Boolean
in_dopravnik	dopravk_1.in_dopravnik	⚡	FALSE	FALSE	✓	do_pas	Boolean
in_nastroj_pohon	nastroj.in_nastroj_pohon	⚡	FALSE	FALSE	✓	do_frezka	Boolean
in_zasunout	Podavac.in_zasunout	⚡	FALSE	FALSE	✓	do_pohyb_stul_p_dovnitř	Boolean
in_vysunout	Podavac.in_vysunout	⚡	FALSE	FALSE	✓	do_pohyb_stul_p_ven	Boolean
in_doleva	Manipulator.in_doleva	⚡	FALSE	FALSE	✓	do_pohyb_uchop_pec	Boolean
in_doprava	Manipulator.in_doprava	⚡	FALSE	FALSE	✓	do_pohyb_uchop_ot_stul	Boolean
in_svetlo_pec	LED Indicator Light.in_svetlo_pec	⚡	FALSE	FALSE	✓	do_svetlo	Boolean
in_kompresor_MAIN	kompresor.in_kompresor_MAIN	⚡	FALSE	FALSE	✓	do_kompresor	Boolean
in_prisavka	prisavka.in_prisavka	⚡	FALSE	FALSE	✓	do_podtlak	Boolean
in_uchop	Manipulator.in_uchop	⚡	FALSE	FALSE	✓	do_chnap	Boolean
in_vyhodit	Vyhazovac.in_vyhodit	⚡	FALSE	FALSE	✓	do_pist	Boolean
in_vrata	pec_vrata.in_vrata	⚡	FALSE	FALSE	✓	do_vrata	Boolean
Average update time: 1.0 ms		Max update time: 1.2 ms	Pairs with errors: 0				
Average plugin time: --		Max plugin time: --	Errors on this run: 0				

Obr. 16 – Propojení signálů simulace a proměnných PLC

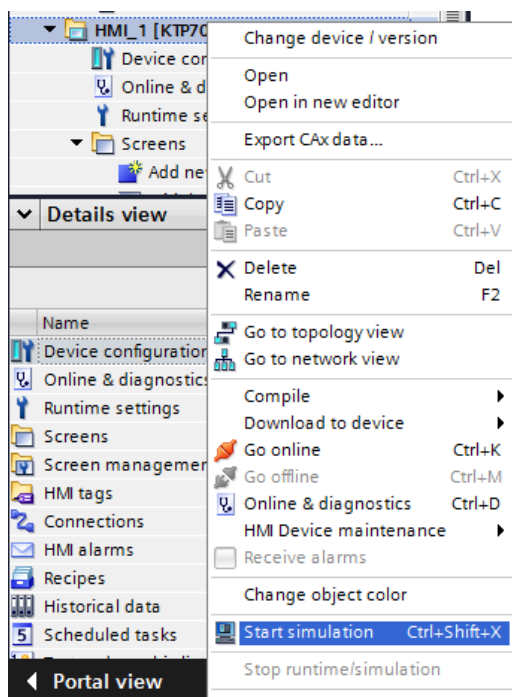
Zároveň je ve spodní liště možné vidět aktuální průměrný *update time* simulace a také maximální *update time*, tj. rychlost komunikace.

Po zkontrolování propojených proměnných, které značí zelená fajfka, lze již spustit simulaci pomocí *Play* a virtuální model bude reagovat na pokyny vysílané z PLC.

Pokud simulace přestane odpovídat na signály z OPC serveru, začne vykazovat jednu chybu (error) za druhou a místo zelených fajfek budou u proměnných červené vykřičníky, je potřeba odpojit a znovu připojit klienta VC k OPC serveru, viz Obr. 14.

7.D. Spuštění HMI ovládacího panelu

Součástí tvorby úlohy v TIA Portal je i tvorba ovládacího panelu, skrze který se řídí PLC program. Panel je možné spustit prakticky kdykoliv, klidně i před nahráním programu do PLC – např. při diagnostice PLC programu bez vizualizace v prostředí VC. Pro spuštění panelu pravým pokliem na "HMI_1" ve stromě programu vybereme možnost *Start simulation*, viz Obr. 17. Automaticky se provede kompilace, která musí pro spuštění panelu proběhnout bez chyby, a poté se spustí HMI ovládací panel.

Obr. 17 – Spuštění virtuální simulace HMI panelu

V případě použití reálného PLC s reálným HMI panelem, probíhá nahrání obrazovek do HMI panelu obdobně jako do reálného PLC skrze *Download to device*.

7.E. Interakce s virtuálním modelem

Virtuální model je ovládán téměř výhradně skrze ovládací HMI panel, který si sami vytvoříte v prostředí TIA Portal. Výjimku tvoří v tomto případě CentralStop tlačítko a tl. pro vygenerování objektu (Obr. 18), které lze stisknout přímo na virtuálním modelu při zapnuté funkci *Interact*, viz kap.6.D.

Obr. 18 – Ovládací tlačítka Pece

Se zapnutou funkcí *Interact* lze i manuálně přemísťovat obrobky – to je možné i přesněji pozicovat pomocí funkce *Move* nebo přepsáním souřadnic v *Component Properties*, ale to by nemělo být při běžném využití třeba.

V krajním případě lze i funkcí *Interact* manuálně pohybovat osami např. pro vyjetí z kolize.

7.F. Objasnění I/O

Směr simulace → PLC:

Datový typ	Název signálu VC	Název PLC proměnné
Bool	out_sensor_dopravnik	di_zavora_pas
Bool	out_sensor_pec	di_zavora_pec
Bool	out_koncak_manip_vpravo	di_koncak_uchop_ot_stul
Bool	out_koncak_manip_vlevo	di_koncak_uchop_pec
Bool	out_koncak_podavac_vysunuto	di_koncak_stul_p_ven
Bool	out_koncak_podavac_zasunuto	di_koncak_stul_p_dovnitř
Bool	out_koncak_rot_manip	di_koncak_ot_stul_uchop
Bool	out_koncak_rot_nastroj	di_ot_stul_frezka
Bool	out_koncak_rot_dopravnik	di_koncak_ot_stul_pas
Bool	out_central_stop	di_central_stop

- **|Bool| Optická závora (sensor)** – při spuštění simulace má signál ve výchozím stavu hodnotu True, po detekování objektu se signál změní na False (světelný paprsek se přeruší)
- **|Bool| Koncový snímač (koncak)** – při dojetí osy na snímač se hodnota změní na True
- **|Bool| CentralStop** – při spuštění simulace má signál ve výchozím nestisknutém stavu hodnotu True, po stisku se hodnota změní na False – tak jak je tomu i ve skutečnosti (CentralStop rozpojí obvod → dojde k zastavení atd.)

Směr PLC → simulace:

Datový typ	Název signálu VC	Název PLC proměnné
Bool	in_dopravnik	do_pas
Bool	in_kompresor_MAIN	do_kompresor
Bool	in_nastroj_pohon	do_frezka
Bool	in_svetlo_pec	do_svetlo
Bool	in_rotace_plus	do_pohyb_ot_stul_pas
Bool	in_rotace_minus	do_pohyb_ot_stul_uchop
Bool	in_zasunout	do_pohyb_stul_p_dovnitř
Bool	in_vysunout	do_pohyb_stul_p_ven
Bool	in_doleva	do_pohyb_uchop_pec
Bool	in_doprava	do_pohyb_uchop_ot_stul
Bool	in_prisavka	do_podtlak
Bool	in_uchop	do_chnap
Bool	in_vyhodit	do_pist
Bool	in_vrata	do_vrata

- **|Bool| Dopravník, nástroj, světlo** – po přivedení signálu s hodnotou True se tyto objekty aktivují a po přivedení hodnoty False zase deaktivují
- **|Bool| Kompresor a Přísavka** – pro uchopení obrobku je třeba na oba signály přivést hodnotu True; pokud jeden (kompresor) nebo druhý (přísavka) signál je False, tak se předmět neuchopí – tak je tomu ve skutečnosti u stavebnice
- **|Bool| Otočný stůl (ot_stul), podavač (stul_p), manipulátor (uchop)** – tyto objekty mají jeden signál pro pohyb po směru osy a druhý signál pro pohyb proti směru osy; pokud je signál s hodnotou False, osy se zastaví
- **|Bool| Vertikální osa manipulátoru (chnap), vyhazovač (pist), vrata** – tyto pneumaticky poháněné osy potřebují nejprve **aktivní signál kompresoru**; poté k jejich ovládní slouží pouze jeden signál, který když je s hodnotou True, tak se osa dá do pohybu až k dorazu, a pokud se změní na False, tak se osa opět vrátí zpět do výchozí pozice – tj. není možné (a ani žádoucí) osu zastavit v průběhu zdvihu